Toespraak Sybrand Buma, 3 februari 2017

(gesproken woord geldt)

CDA vrienden,

In 2015 vierden we de 200e verjaardag van ons koninkrijk.
Nadat Napoleon in 1813 was verslagen,
werd Nederland onafhankelijk.

Twee jaar later,
in 1815,
riep de zoon van de laatste stadhouder,
Willem Frederik,
zichzelf uit tot Koning Willem I.

Maar het feest was van korte duur.
In 1830 scheidden de Zuidelijke Nederlanden zich af van het Koninkrijk.

Dit deel van Limburg bleef verbonden met Nederland.
Maar het werd tegelijk ook onderdeel van de Duitse Bond
- met uitzondering van Maastricht en Venlo.

Pas nadat die bond uiteen was gevallen,
werd Limburg op 11 mei 1867 een provincie van Nederland.

Dit jaar vieren we dus,
dat we 150 jaar bij elkaar horen!
Van harte gefeliciteerd.

En met jullie,
En met al die andere CDA-ers,
Gaan wij bouwen aan een land dat we door willen geven!
Van harte gefeliciteerd ook met
Jullie fantastische Limburgse raadsleden, wethouders, statenleden en burgemeesters.

Met onze Ger Koopmans,
Die zich als geen ander inzet voor waarden en tradities.

Met onze nieuwe deputé Hubert Mackus,
Die voor Limburg werkt aan Groen, Landbouw, Infra, Rail én Monumenten.
Met Ria Oomen in de eerste kamer en Jeroen Lenaers in het Europees parlement.

En natuurlijk met onze kandidaten voor de Tweede Kamer.

Hendrik Stals
Marc Breugelmans
Charles Claessens
Jacob Knoops

Roy van der Broek
Vivianne Heijnen

En de zittende kamerleden:
Mijn collega's in Den Haag
Martijn van Helvert
Mustafa Amhaouch
en
Raymond Knops

Als het een beetje mee zit zitten er straks maar liefst 9 Limburgers namens het CDA in de Tweede Kamer!

Met hen,
met jullie,
En met al die andere CDA'ers,
Gaan wij bouwen aan een land dat we door willen geven!

***

Maar een gewone provincie is Limburg nooit geworden.

Uw commissaris van de Koning,
heet nog steeds een gouverneur.

Uw keuken is nog steeds veel bourgondischer,
dan de eenvoudige Hollandse pot.
U maakt de lekkerste wijn van Nederland.
En de hipste auto's van Europa!

Voor wie er is geboren en getogen,
blijft Limburg altijd een 'thuis'.

Als Fries herken ik dat:
het belang van je eigen stukje grond,
je eigen tradities,
je eigen omgangsvormen.

Dat gevoel van thuis-zijn en geborgenheid.
Dat is zo belangrijk in de onrustige tijd waarin wij leven.

Daarom wil ik vandaag met u spreken,
over onze waarden en onze tradities.

***** Morele crisis**

Ons land verkeert in de morele crisis.
Ik heb dat eerder op ons congres in Barneveld gezegd.

We zien gescheld en beledigingen op de sociale media.
Jongeren die hulpverleners treiteren of bedreigen.

De arbeidsmarkt is oneerlijk,
te veel mensen zitten vast in een onzekere flexbaan.

Veel ouderen voelen zich eenzaam of overbodig.

En we zien een land met toenemende kloven.
Botsende culturen.
Vooral in de grote steden.

We zien doorgeslagen individualisme.
Maar ook een gebrek aan besef van gemeenschappelijke waarden.
De zorg voor de ander.
Het respect voor elkaar.

Het huidige kabinet heeft hier een blinde vlek voor.

Maar met de verkiezingen in zicht,
voelde Mark Rutte ineens dat hij iets gemist had.

Hij kocht voor veel geld advertenties in de landelijke kranten.
Ineens hield ook hij een pleidooi voor waarden en normen.

Alsof met een brief,
op de valreep van deze kabinetsperiode,
de hele morele crisis is opgelost.

Gelooft hij dat echt?
Of probeert hij de kiezer weer te paaien,
met oppervlakkige praat en loze beloftes?

De vraag stellen is hem beantwoorden.

De vraag is namelijk dieper.

Kunnen we écht een tegenwicht bieden tegen cynisme en individualisme?

Ja dat kan.
Als we beseffen wat het betekent om in dit vrije land te leven.

Dat is meer dan doen wat je zelf wilt, zonder rekening te houden met de ander.

Vrijheid kan niet zonder het besef dat we elkaar nodig hebben.

Om samen te leven,
om de samenleving leefbaar te houden.

In je eentje ben je niet vrij.
Dan ben je eenzaam.

*** **Waarden en tradities**

Maar om de betekenis van onze waarden en tradities werkelijk te begrijpen,
en levend te houden,
moeten we terug naar de oorsprong.

Onze waarden en tradities,
vinden in hun oorsprong in de klassieke Griekse en de Joodse beschaving.
en meer dan 2000 jaar in het Christendom.

Ik schrijf er uitgebreid over in mijn boek.
Kijk naar de werken van Plato en Cicero,
of naar het denken van Paulus en Augustinus.

Het draait steeds om oude waarden en tradities.

Geen individualisme, of ieder voor zich.

maar om moed
rechtvaardigheid,
matigheid,
en wijsheid.

Net als geloof,
hoop
en liefde.

Het zijn de zeven deugden die als christelijke waarden van onze samenleving worden beschouwd.
De bouwstenen van onze beschaving.

Deze bronnen vormen de basis van alle Europese democratieën.

Het is dan ook geen toeval,
dat juist in onze contreien,
de democratie zich kon ontwikkelen.
Tot een samenlevingsvorm van gelijkwaardige,
vrije burgers.

De laatste decennia zijn die waarden,
en de daarbij horende tradities,
uit het oog verloren.

Het verlies van dat kompas,
is de morele crisis van de moderne tijd.

Het loslaten van het keurslijf van de jaren vijftig voelde als een bevrijding.
Maar inmiddels zijn vrijheid en gelijkheid absoluut geworden.
De vrijheid leidde tot ieder voor zich.
De gelijkheid tot een grote bureaucratische overheid.

Maar wie vrijheid boven verantwoordelijkheid en saamhorigheid plaatst,
krijgt een onaangename samenleving.

Dan wordt het:
bemoei je met je eigen zaken,
zoek het zelf maar uit,
als je mij maar niet lastig valt,
en pleur op!

In die wereld is beledigen een recht.
Terwijl de gekwetste zou moeten worden beschermd.

In die wereld sjoemelen autobouwers
massaal om beter uit de milieutest te komen.

In die wereld beschermen politici in Den Haag elkaar om een bonnetje,
Terwijl in het land de bovenwereld de onderwereld de baas wordt.

*** **Morele revolutie**

CDA-vrienden,
Wij zijn geen revolutionairen.
Maar toch koos ik om dit tij te keren voor het woord *morele revolutie.*
Want een morele revolutie is het enige antwoord op een morele crisis.

Een beetje verandering is niet genoeg.
We moeten inzien dat de samenleving steeds verder afbrokkelt.
Dat als we zo doorgaan, de onvrede steeds verder toeneemt.

Nederlanders willen een eerlijkere economie.
Een zekere baan, voor een fatsoenlijk loon.

Een betere zorg voor onze ouderen en zieken.
Een herkenbaarder Europa.
Een veiliger Nederland.

Maar ook een migratie- en integratiebeleid,
dat meer met de spankracht van onze samenleving rekening houdt.

Ik ga daar zo dadelijk dieper op in.

Nederlanders hebben genoeg van politici die loze beloftes doen.
En die vervolgens blijven doen wat ze altijd deden.

Hoe vaak moet de kiezer nog aan de noodrem trekken?
Na de Brexit,
na Trump,
en na het Oekraïne referendum!

Wij moeten behouden wat goed is.
Maar werkelijk bereid zijn,
te veranderen wat verkeerd is.

De morele revolutie is een beweging
tegen de verwaarlozing van onze waarden en tradities,
tegen de samenleving die verder uiteenvalt.

Maar vóór meer respect, meer veiligheid
en meer oog voor elkaar!

**** **Immigratie**

CDA vrienden,
De vraag over de toekomst van onze waarden en tradities,
is nauw verbonden met de grote vragen over immigratie en integratie.

Nederlanders zijn bezorgd over de omvang van de toestroom.
Over de problemen die voortkomen uit de botsende culturen.
En over de gebrekkige integratie.

Weet u wanneer ik merkte dat het vastliep?
Toen juist die mensen,
die zich belangeloos voor vluchtelingen inzetten,
mij aanspraken over hun twijfels:
Hoe lang houden we dit vol?
Waar gaat dit heen?

Die zorgen zijn terecht.
De immigratie naar Nederland was nog nooit zo hoog als in deze kabinetsperiode.
In 2016 was vier vijfde van de bevolkingsgroei in ons land het gevolg van immigratie.

Maar daarmee is het probleem niet over.
De Europese Unie luidde onlangs de noodklok.
Men verwacht voor dit jaar een vluchtelingenstroom uit Libië,
die mogelijk groter is dan die van 2015.

De Afrikaanse bevolking groeit de komende tijd van 1,1 naar 2,5 miljard mensen.

En met nieuwe oorlogen,
met terreur en klimaatrampen in het verschiet,
kan de conclusie niet anders zijn:
ons huidige asielstelsel is onhoudbaar.

Het huidige beleid is niet berekend op de grote aantallen waar we rekening mee moeten houden.
Het stelsel is té ingewikkeld om echte vluchtelingen snel te onderscheiden van economische migranten.
En we kunnen nu niet garanderen dat gelukszoekers of IS-terroristen misbruik maken van de asielroute.

Het is en blijft onze morele plicht om vluchtelingen die nergens heen kunnen veiligheid en onderdak te bieden.
Daar zal het CDA niet aan tornen.
Maar juist om die plicht waar te kunnen maken en het draagvlak in ons eigen land te behouden, moet het asielbeleid drastisch op de schop.

Daarom kiezen wij voor meer investeren in ontwikkelingssamenwerking, maar met een specifiek doel: Meer opvang en veiligheid in de regio.
Zo maken we de wereld veiliger en voorkomen we immigratie.

Wij investeren in defensie.
Dat maakt het mogelijk om serieuzer bij te dragen aan Europese grensbewaking en internationale inspanningen om safe havens te creëren.

Wij willen duidelijke afspraken met de herkomstlanden.
Ontwikkelingshulp en handelsakkoorden sluiten wij alleen nog,
als landen ook terugname overeenkomsten sluiten.

En wij willen het Vluchtelingenverdrag aanpassen.
Zodat opvang in de regio het uitgangspunt, en tijdelijke opvang de norm wordt.

Vluchtelingen die in Nederland veiligheid zoeken bieden we dat ook als zij daarvoor in aanmerking komen.
Maar we mogen ook van de vluchtelingen vragen dat zij terug keren als het weer veilig is.

Daarom willen we aan oorlogsvluchtelingen een tijdelijke ontheemdenstatus geven.
Wie hier komt moet meteen eerlijk gezegd worden,
dat terugkeer het doel moet zijn.

*** **Grenzen**

U weet hier in Limburg als geen ander,
hoe loos de belofte is van grenzen-dicht.

Dat kan geen enkele politieke partij waarmaken,
hoe hard ze ook roepen.

Limburg heeft 350 km buitengrens en 100 km binnengrens.
In Limburg weet u maar al te goed hoe onmogelijk het leven wordt als de grens dicht zou gaan tussen Maastricht en Lanaken,
tussen Kerkrade en Herzogenrath,
of tussen Venlo en Düsseldorf

Het zou het einde betekenen van de euregio waar Limburg zo enorm van heeft geprofiteerd.

Maar we moeten onze grenzen wel verstevigen.
Het is nu te gemakkelijk voor mensensmokkelaars,
mobiele bendes,
en terreurverdachten
om de grenzen over te steken.
Daarom pleit ik voor 21e eeuwse grensbewaking.

Daarom pleit ik voor cameratoezicht en nummerbord herkenning.
Niet op een paar plekken, maar overal. Zodat we weten wie in en uit gaan.
Paspoortcontroles in internationale trein- én busverbindingen.
Meer marechaussee voor extra mobiele teams aan de buitengrenzen,
en grenscontrole op Schiphol.

Als er een terreurdreiging is moet sneller opgeschaald kunnen worden.

Zo controleren we beter, zonder het samenleven van de Limburgers met hun buren te hinderen.

***** Integratie**

Integratie van nieuwkomers begint met het antwoord op de vraag: waarin willen we dat nieuwkomers integreren.
Iedereen neemt zijn eigen geschiedenis mee,
het eigen geloof.
Sommigen denken wel eens dat we door de komst van immigranten onze waarden en normen een beetje mee zouden moeten buigen.
Maar dat is niet zo.
Ze zijn te mooi om te laten verwateren.

Er is alle reden om de waarden die in eeuwen in dit land van generatie op generatie zijn overgedragen vast te houden
Als we dat doen.
Als migratie weer beheersbaar wordt.
En succesvolle integratie een voorwaarde voor verblijf.
Als we onze waarden en tradities koesteren,
En vieren met wie nieuw zijn gekomen.
Dan bouwen we aan een beter Nederland.

Een land dat we door willen geven.

CDA vrienden,

We leven in een tijd die nieuwe eisen aan ons stelt.

Op het cruciale terrein van integratie en immigratie zijn deze kabinetsperiode vier verloren jaren geweest.
Het systeem is volkomen vastgelopen.

We kunnen niet afwachten.
We moeten bereid zijn die keuzes te maken,
om onze waarden en tradities te beschermen.

Al in 2006 schreef ik,
samen met Ger Koopmans,
de nota 'alles van waarde is weerbaar'.

Wij zagen dat onze westerse democratie,
in een tijd van radicalisering en aanslagen kwetsbaar is.

Sindsdien pleiten wij als CDA consequent voor een betere bescherming
van onze waarden, samenleving en onze democratische rechtstaat.

Tegen degenen die onze vrijheden gebruiken om die vrijheid voor anderen af te schaffen. Tegen het verheerlijken van geweld. Tegen haatzaaien en beledigen.
Maar voor een samenleving waarin verantwoordelijkheid en respect centraal staan.

*****

Ons CDA staat voor de bescherming van onze waarden,
en daarmee ook voor het behoud van onze tradities. Landelijk en lokaal.

Juist omdat zoveel tradities de maatschappelijke uiting zijn van onderliggende waarden.

In het zuiden maakt u zich niet alleen op voor de verkiezingen.

Carnaval komt er aan.

Nu denkt u misschien dat ik als noorderling niets van carnaval weet.
Zeker, wij vierden dat thuis niet.

Maar Sneek heeft van oudsher een grote katholieke gemeenschap.
En in 1973 werd een carnavalsvereniging opgericht: de Oeletoeters.

Ieder jaar hielden ze een optocht.

En keer op keer vroegen ze de burgemeester, mijn vader, of hij de sleutel van de stad aan hen wilde overdragen.
Maar dát weigerde hij.
Er was wel een grens.
In 1983 bestond de carnavalsvereniging 10 jaar, dus probeerden ze het maar weer eens.
Maar de burgemeester weigerde.
Ze gaven het op.
Die stijle calvinistische burgemeester wist niets van de humor van carnaval.

Maar dan hadden ze mijn vader toch verkeerd ingeschat.
In 1984 riep de burgemeester de Oeletoeters naar het stadhuis.
Jullie hadden toch iets met het getal elf?
Waar blijven jullie: het is nu pas een jubileum!
En hij droeg eigenhandig, bij het 11 jarig bestaan, de sleutel van de stad over.
Een nieuwe traditie was geboren.

Laat anderen deze tradities maar provinciaal of ouderwets noemen.

Wij geloven dat juist in een tijd van grote veranderingen,
deze waarden en tradities
houvast, herkenning en identiteit bieden.

Als we zeker zijn over wie we zijn,
staan we met meer zelfvertrouwen
tegenover de uitdagingen van deze tijd.

Dat gaat om grote vragen, over identiteit en binding in een tijd van immigratie.
Het gaat ook om kleine vragen: de overdracht van een sleutel tijdens het 11e jaar.

Dat is ons verhaal over waarden en tradities,
een van onze keuzes voor een beter Nederland.

Zo gaan wij werken aan een land dat we door willen geven.

Dank u wel!